

REFERAT Social- og Sundhedsudvalget 2018-2021 d. 12-04-2021

Mødedato Mandag d. 12. april 2021 kl. 00:00

Mødested Byrådssalen, Landemærket 26, Rønne

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsordenen.....	3
Orientering vedr. kvalitetsstandard servicelovens § 84, stk. 1.	5
Budgetoverførsler fra 2020 til 2021.....	9
Samarbejde mellem kommunens tilbud Miljøpedellerne og Skovhjælperne.....	13
Sommeraktiviteter på voksenhandicapområdet 2021.....	16
Status på arbejdet med Folkesundhedsstrategien.....	21
Udvikling, koordination og demensrådgivning på demensområdet i BRK.....	26
Tilbud om misbrugsbehandling til unge.....	32
Dialog med borgere ved indflytning m.m. på plejecentre.....	37
Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd.....	41
Gensidig orientering.....	43
Lukket.....	45

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

Åbent punkt

1 Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

00.01.00P35-0103

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	12-04-2021	1	

Fraværende

Afbud fra Søren Schow

Bemærkninger til dagsordenen

Ældrechef Christiana Thorén Lilliedal deltager under samtlige punkter

Sundhedschef Karina Nørby deltager under samtlige punkter

Psykatri og handicapchef Margrethe Vogt Thuesen deltager under samtlige punkter

Leder af myndighed Karina Holmberg deltager under punkt 2

Arbejdsmarkedschef Allan Westh deltager under punkt 4

René Danielsson havde forslag om at løfte punkt 8 fra et orienteringspunkt til et beslutningspunkt. For stemte Rene Danielsson, Carsten Scheibye og Niclas Fick, imod stemte Bjarne Hartung Kirkegaard, Rebecca Douglas Elleby og Kirsten Wendell, forslaget faldt grundet stemmelighed.

Carsten Scheibye forlod mødet efter punkt 8, kl. 19,46.

Punkt 2: Orientering vedr. kvalitetsstandard servicelovens § 84, stk. 1.

Bilag

Notat Orientering vedrørende kvalitetstandard servicelovens §84 stk. 1

Notat vedr. servicelovens § 84 - Kammeradvokaten

Åbent punkt

2 Orientering vedr. kvalitetsstandard servicelovens § 84, stk. 1.

27.03.40G00-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	12-04-2021	2	

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget orienteres
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget orienteres
Kommunalbestyrelsen orienteres

Resumé

Jf. Servicelovens § 84, stk. 1 skal kommunalbestyrelsen (Bornholms Regionskommune) tilbyde afløsning eller aflastning til ægtefælle, forældre eller andre nære pårørende, der passer en person med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Der gives orientering om hvorledes Bornholms Regionskommune udmønter den vedtagne kvalitetsstandard.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller

- a) at orienteringen tages til efterretning
- b) at sagen sendes til orientering i Handicaprådet

Social- og Sundhedsudvalget, den 12. april 2021:

- a) Orienteringen taget til efterretning.
- b) Sagen sendes til orientering i Handicaprådet og der udarbejdes en tidsplan for revision af kvalitetsstandarder indenfor Psykiatri og handicap.

Sagsfremstilling

Bornholms Regionskommunes Kvalitetstandard for Servicelovens § 84 stk. 1 beskriver kommunens serviceniveau for afløsning eller aflastning til nærtstående pårørende.

I forbindelse med en sag i pressen er der blevet stillet spørgsmålstegn ved, hvorvidt Bornholms Regionkommunes Kvalitetstandard for servicelovens §84 stk. 1 er lovmedholdelig og hvorvidt det er tilladt, at Kommunen ikke anvender/bevarer aflastningsfamilier på det specialiserede voksenområde, men kun anviser til og bruger aflastning i Løvsstikken.

Bornholms Regionskommune har afdækket ovenstående spørgsmål via svar fra bl.a. Kommunernes Landsforening (KL), Det Sociale Tilsyn i Region Hovedstaden og Kammeradvokaten. Redegørelsen er vedlagt denne orientering som bilag.

Redegørelsen indeholder følgende:

- lovgivningen bag Kvalitetsstandarden for Servicelovens §84, stk. 1
- historikken bag den gældende Kvalitetsstandard, som blev godkendt af Kommunalbestyrelsen den 22. august 2018
- Kammeradvokatens vurdering af lovmedholdeligheden af Kvalitetsstandarden
- Løvstikkens rammer og ydelser
- Brugen af familier som aflastningstilbud
- Hvorvidt der er fritvalg på området
- Klageadgang

Kammeradvokatens svar er ligeledes vedlagt som bilag.

Den samlede konklusion

Det er Kammeradvokatens vurdering, at Bornholms Regionskommunes kvalitetsstandard for afløsning eller aflastning til nærtstående pårørende Servicelovens § 84, stk. 1 er lovmedholdelig. Ligeledes vurderer både Kammeradvokaten og KL samstemmende, at der er ikke frit valg på aflastningstilbud efter servicelovens § 84.

Kammeradvokaten angiver ligeledes, at Servicelovens § 84, stk. 1, opstiller hverken efter sin ordlyd eller forarbejder krav til, at kommunen skal tilbyde et bestemt antal aflastningstilbud.

Aflastning i kommunalt regi varetages af Løvsstikken. Løvsstikken er et specialiseret døgn- og aflastningstilbud for børn, unge og voksne med behov for hjælp på grund af forskellige former for funktionsnedsættelse. Både aflastnings- og døgnophold bliver tilbudt som en individuel indsats, der er rettet mod den enkelte brugers behov. Løvstikkens tilbud fremgår af Tilbudsportalen og er underlagt godkendelse og tilsyn af Det Sociale Tilsyn i Region Hovedstaden.

Jævnfør KL er det muligt, at anvende aflastningsfamilier på det specialiserede voksenområde. KL henviser til en model hvor aflastningsfamilien godkendes som aflastningsfamilie jf. § 84 stk. 1, og hvor det er kommunen selv der skal godkende, indgå kontrakt og føre tilsyn jf. § 148 i Lov om social service.

En anden mulighed er, at aflastningsfamilier til familier med voksne med nedsat funktionsevne, ansøger Socialtilsynet om at blive et § 107 tilbud (midlertidigt botilbud). Socialtilsynet skal da godkende familien til dette, og fører herefter tilsyn med familien, ud fra samme kriterier som de øvrige tilbud på det specialiserede voksenområde, herunder Løvsstikken.

Kommunen har ikke en enhed der kan varetage opgaven med godkendelse og tilsyn af aflastningsfamilier på det specialiserede voksenområde, og det kan være vanskeligt, at opretholde faglig ekspertise på området. Undervisning, godkendelse og tilsyn på børn og unge området er underlagt Det Sociale Tilsyn i Region Hovedstaden. Erfaringer fra børn og unge området viser, at det er vanskeligt, at finde kvalificerede plejefamilier.

Kammeradvokaten påpeger, at den gældende Kvalitetsstandard på visse punkter er upræcis og anbefaler derfor præciseringer bl.a. så det tydeliggøres, at Center for Psykiatri og Handicap altid foretager konkrete og individuelle vurderinger i forbindelse med bevilling af aflastningstilbud.

Det er jævnfør lovgivningen en forudsætning, at der forinden en afgørelse træffes i en given borgersag, er indhentet nye og relevante oplysninger, og at alle relevante hensyn i sagen er inddraget. Center for Psykiatri og Handicap er meget bevidste om og opmærksomme på, at der altid skal sagsbehandles efter en konkret og individuel vurdering.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 3: Budgetoverførsler fra 2020 til 2021

Åbent punkt

3 Budgetoverførsler fra 2020 til 2021

00.30.10P19-0032

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	12-04-2021	3	

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Budgetoverførslerne fra 2020 til 2021 på Social- og Sundhedsudvalgets område er opgjort i henhold til reglerne for budgetoverførsler. Samlet set har området et overskud på driften til overførsel på 23,7 mio. kr.

Indstilling og beslutning

Direktionen indstiller,

- at det som en del af den samlede budgetoverførselssag til kommunalbestyrelsen indstilles, at budgetoverførslerne for driften godkendes.

Social- og Sundhedsudvalget, den 12. april 2021:

Anbefales, Carsten Scheibye og René Danielsson kan ikke medvirke, da dele af overskuddet skyldes service som ikke er blevet leveret grundet forskellige omstændigheder, og derfor ikke bør ende i kommunekassen, men bør geninvesteres i de respektive centre.

Sagsfremstilling

Budgetoverførslerne fra 2020 til 2021 er opgjort efter de gældende regler for budgetoverførsler.

Reglerne indebærer, at der på den enkelte bevilling automatisk kan overføres overskud op til 5 pct., henholdsvis underskud op til -2 pct., af den overførbare budgetramme i budget 2020. Overskud ud over 5 pct. af budgetrammen overføres som udgangspunkt til kassebeholdningen, mens underskud på mere end 2 pct. også overføres til det efterfølgende års budget.

Centre, der vil overføre mere end 5 pct. overskud, skal begrunde anmodningen. Centre, der har underskud på mere end 2 pct. skal redegøre for årsagen til merforbruget på driften, og for tiltag, der kan nedbringe merforbruget.

For Social- og Sundhedsudvalgets område udviser driften et samlet overskud på 35,2 mio. kr. på den overførbare ramme jf. tabellen under økonomiske konsekvenser, idet overskuddet er reduceret med 0,5 mio. kr. til finansiering af merforbruget på diabetes-området under den ikke-overførbare ramme, jf. kommunalbestyrelsens beslutning den 17. december 2020. Det indstilles at der overføres et overskud på 23,7 mio. kr.

Regnskabsresultatet for 2020 på de overførbare områder udviser store og stigende overskud, som blandt andet kan skyldes at aktiviteterne har været påvirket af Corona-situationen, men som ikke kan konkretiseres mere præcist end det er gjort i sagen med den endelig Corona-opgørelse for 2020, som var på kommunalbestyrelsens møde den 25. marts 2021

Direktionen har haft resultaterne til drøftelse og fastholder, at de generelle grænser for overførselsadgangen følges i forbindelse med overførslerne til 2021. Udviklingen i driftsudgifterne i 2021 vil blive fulgt nøje med henblik på vurdering af det fremtidige niveau, eventuelle efterslæb og behov på de enkelte områder.

Direktionen forudsætter samtidig, at centrene ikke kan igangsætte vedvarende tiltag for de overførte midler, men at disse alene kan anvendes til engangsudgifter og ikke til varig drift.

Budgetoverførslerne på de enkelte bevillinger er følgende:

31 Ældre

Bevillingen viser et overskud på 22.427.000 kr., hvoraf 12.328.000 kr. overføres til 2021.

Det overførte beløb svarer til rammen for den automatiske overførselsadgang på 5 pct. og der er herefter et beløb på 10.099.000 kr. som ikke overføres.

Overskuddet udgøres af en overførsel fra 2019 på 2,3 mio. kr. og et mindreforbrug på 20,1 mio. kr. Mindreforbruget kan primært henføres til en lavere aktivitet end forventet på såvel hjemmepleje- som plejeboligområdet, delvis med baggrund i Corona-situationen, færre udskrivelser fra hospitalet og betaling for færre borgere på plejecentre i andre kommuner.

32 Psykiatri og handicap

Bevillingen viser et overskud på 3.596.000 kr., som overføres til 2021. Overførslen er inden for rammen af den automatiske overførselsadgang på 5 pct.

Overskuddet udgøres af en overførsel fra 2019 på 1,8 mio. kr. og et mindreforbrug på 1,8 mio. kr. Mindreforbruget kan primært henføres til tilbageholdenhed på ikke nødvendige udgifter samt til at enkelte særlig dyre enkeltsager har fået nye tilbud til en lavere takst.

33 Sundhed

Bevillingen viser et overskud på 9.144.000 kr. hvoraf 7.781.000 kr. overføres til 2021.

Der overføres et særskilt beløb på 292.000 kr. vedr. SOSU-elever, som vedrører tiltag iværksat med kommunalbestyrelsens godkendelse i 2017, og som finansieres af overskud på området oparbejdet i 2017 og 2018. Overskuddet er nedbragt med 2,5 mio. kr. i 2020.

Der overføres endvidere et særskilt beløb på 348.000 kr. vedr. tilskud til foreninger og frivilligt arbejde.

Endelig overføres et beløb på 7.141.000 kr. som ligger inden for rammen af den automatiske overførselsadgang på 5 pct., men det beløb på 1.363.000 kr. som ligger ud over den automatiske overførselsadgang ikke overføres.

Overskuddet udgøres af en overførsel fra 2019 på 9,6 mio. kr. og et merforbrug på 0,5 mio. kr. Der er som nævnt anvendt 2,5 mio. kr. af overskuddet vedr. SOSU-elever, mens der er mindreforbrug jævnt fordelt på de enkelte afdelinger, delvis med baggrund i Corona-situationen.

Tabellen herunder viser udviklingen i de overførte midler:

Beløb i 1.000 kr.	Regnskabsresultat 2020	Heraf budget-overførsel fra 2019	Budget-overførsel til 2021	Ændring i overførsel
31 Ældre	22.427	2.343	12.328	9.985
32 Psykiatri og handicap	3.596	1.789	3.596	1.807
33 Sundhed	8.504	6.531	7.141	610
SOSU-uddannelsen	292	2.823	292	-2.531
Tilskud foreninger/frivilligt arbejde	348	215	348	133
I alt	35.167	13.701	23.706	10.005

Økonomiske konsekvenser

Det samlede overskud på den overførbare bevilling udgør 35.167.000 kr., hvoraf 11.461.000 kr. ligger uden for rammen for den automatiske overførselsadgang. Det indstilles, at der genbevilges 23.706.000 kr. jf. sagsfremstillingen.

Beløb i 1.000 kr.	Korrigeret resultat 2020	I pct. af budgetrammen	Automatisk overførselsadgang	Beløb ud over 5% og -2%	Anmodning fra centret	Beløb der indstilles overført til 2021	Beløb der ikke overføres
31 Ældre	22.427	5,9%	12.328	10.099	0	12.328	10.099
32 Psykiatri og handicap	3.596	1,6%	3.596	0	0	3.596	0
33 Sundhed	8.504	6,0%	7.141	1.363	0	7.141	1.363
SOSU-uddannelsen	292		292	0	0	292	0
Tilskud foreninger/frivilligt arbejde	348		348	0	0	348	0
I alt	35.167		23.706	11.461	0	23.706	11.461

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 4: Samarbejde mellem kommunens tilbud Miljøpedellerne og Skovhjelperne

Åbent punkt

4 Samarbejde mellem kommunens tilbud Miljøpedellerne og Skovhjælperne

27.54.08A00-0003

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	12-04-2021	4	

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget beslutter.

Resumé

Orientering om Social- og Sundhedsudvalgets besøg hos Socialpædagogerne og specifikt om et forslag om et udvidet samarbejde mellem kommunens tilbud Miljøpedellerne og Handicap og Skovhjælperne.

Indstilling og beslutning

Formanden indstiller, at

- Administrationen arbejder videre med retningslinjer som kan understøtte et udvidet samarbejde mellem kommunens tilbud Miljøpedeller i Center for Psykiatri og Handicap og Skovhjælperne i Center for Job, Uddannelse og Rekruttering

Social- og Sundhedsudvalget, den 12. april 2021:

indstillingen godkendt, René Danielsson og Carsten Scheibye kan ikke medvirke, idet der ikke er et tilstrækkeligt gennearbejdet oplæg, der eksempelvis viser, at der kan være et potentiale i et udvidet samarbejde, hvad der dermed er rationalet for borgerne bag oplægget om samarbejde og, hvad der eventuelt måtte ligge i et udvidet samarbejde samt, hvilke risici, der kan være. René Danielsson og Carsten Scheibye ønsker, at dette oplæg tilvejebringes inden mulighederne drøftes, hvilket ikke mindst skal ses i lyset af borgerne og deres pårørende, der berøres, samt hidtidige erfaringer. Desuden ønsker René Danielsson og Carsten Scheibye, at et oplæg ser på flere muligheder og ikke er begrænset af organisatoriske forhold eller tilsvarende.

Sagsfremstilling

Social- og Sundhedsudvalget var den 24. marts 2021 inviteret til et dialogmøde med SL/Socialpædagogerne.

I den forbindelse blev kommunens tilbud i Center for Psykiatri og Handicap *Miljøpedellerne* og *Skovhjælperne* i Center for Job, Uddannelse og Rekruttering drøftet.

Der blev på mødet tilkendegivet, at tilbuddene fungerer godt og at der vil være fordele ved at samarbejdet mellem de to tilbud udbygges og i højere grad formaliseres.

Center for Psykiatri og Handicap og Center for Job, Uddannelse og Rekruttering bekræfter og anerkender det gode samarbejde mellem Miljøpedellerne og Skovhjelperne, som også inkluderer Miljøpedellerne i Center for Job, Uddannelse og Rekruttering.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 5: Sommeraktiviteter på voksenhandicapområdet 2021

Åbent punkt

5 Sommeraktiviteter på voksenhandicapområdet 2021

27.00.00040-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	12-04-2021	5	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget

Resumé

I forbindelse med at kommunalbestyrelsens vedtagelse af Budget 2021, blev der afsat kr. 200.000,- til afholdelse af sommeraktiviteter på Voksenhandicapområdet i 2021, gives der orientering om hvordan tilbuddene påtænker at bruge de afsatte midler.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning

Social- og Sundhedsudvalget, den 12. april 2021:
Orienteringen taget til efterretning

Sagsfremstilling

Med baggrund i de udmøntede midler til Sommeraktiviteter på Voksenhandicapområdet 2021 på kr. 200.000 kr. til aktiviteter for områdets bo- og dagtilbud, samt tilbud under Socialpsykiatrien, gives orientering om hvordan tilbuddene påtænker at bruge de bevillige midler.

Midlerne til sommerpakkeaktiviteterne forventes anvendt på følgende poster:

- Afvikling af arrangementer, herunder entré, transport, fortæring (f.eks. is og kaffe) på udflugter
- Omkostninger til ekstra forplejning, som ikke kan rummes i det ordinære budget, ved grillfester, m.v.
- Honorar og transport/overnatning til kunstnere
- Frikøb/ekstra personale, som deltager i afviklingen af diverse udflugter/arrangementer

Midlerne udloddes, således at det svarer det til ca. kr. 853,- pr. beboer i botilbuddene (BRK og private botilbud), samt som et samlet ens beløb til socialpsykiatriområdet (Område Vest, Område Øst, Værestedet Blæksprutten) på kr. 15.000,- pr. tilbud, samt dagtilbuddet Vennepunktet (Østergade 54) på kr. 15.000,-

Den udmeldte fordelingsnøgle fremgår nedenfor:

Socialpsykiatrien Område Vest		15.000
Socialpsykiatrien Område Øst		15.000
Vennepunktet - Ø54		15.000
Værestedet Blæksprutten		15.000
Sum		60.000

	Beboere	
Gartnerparken	32	27.317
Langhuset	16	13.659
Havehuset	10	8.537
Kridthuset	5	4.268
Stjernehuset	4	3.415
Kommandanthøjen	25	21.341
Nexøhuset	14	11.951
Røbo	16	13.659
Stenbanen	25	21.341
Valmuen	10	8.537
Kærbygård	7	5.976
Sum af pladser	164	140.000

Ialt

200.000

Aktiviteterne planlægges / arrangeres i samarbejde med beboerne, pædagoger, frivillige, organisationer o.a.

Tilbuddene påtænker på nuværende tidspunkt, at bruge midlerne som anført nedenfor- der kan dog komme ændringer og /eller tilføjelser i de fremførte forslag, idet inddragelsen og dialogen med borgere, pårørende, frivillige, organisationer m.v. endnu ikke er påbegyndt / afsluttet.

Klintebo: Vil investere i et par festpavilloner og holde sommerfester med beboerne – med livemusik, popcornmaskine og ismaskine, samt afholde grillaftner, leje stor bus til tur til Brændesgårdshaven, evt. ekstraordinære personaludgifter i forbindelse med arrangementer, samt evt. udvide det dansegulv tilbuddet investerede sidste år.

Stenbanen: Har ideer om at bruge midlerne til fx indgang til Brændesgårdshaven, go-cart centret, Born-park, pizzaaften, og softice i Gudhjem.

Kommandanthøjen: Beboerne ønsker (på nuværende tidspunkt) at bruge midlerne til aktiviteter i mindre grupper i og udenfor Kommandanthøjen, såsom pizzaaften, grillfest, minigolf, biograftur, tur til Brændesgårdshaven mm.

Nexøhuset: Påtænker at afholde koncerter for Nexøhusets beboere.

Gartnerparken: Der er ideer om afholdelse af "Fællesfest" på Gartnerparken med musik, dans og en let anretning, tur til Natur Bornholm med guidet undervisning, tur til Sommerfugleparken og Bilmuseum, samt koncert på Gartnerparken. I forbindelse med ture vil der blive brugt midler til fortæring og personale udgifter.

Røbo: Ønsker at benytte midlerne til arrangementer ude af huset, forplejning og ekstra ledsagelse. Bliver det muligt, ønsker tilbuddet også at benytte midlerne til entre og til en eller flere aktiviteter på Røbo.

Valmuen: Påtænker at kunne bruge midlerne til hestevognstur i Almindingen og efterfølgende frokost i Ekkodalshuset, entre til Rovfugleshow og is, entre til Brændesgårdshaven og mad + is, pizza, som fortæres i det fri på et velegnet udflugtssted. Der vil desuden være udgifter til 1-2 ekstra medarbejdere med på turene.

Kærbygård: Takker kommunalbestyrelsen for tilbuddet om støtte til aktiviteter for Kærbygårds beboere i sommerperioden. Imidlertid vurderer leder, at de aktiviteter, som pengene er øremærket til, er aktiviteter, der i vid udstrækning allerede er indeholdt i den opholdsbetaling, som Kærbygård modtager fra BRK, hvorfor leder synes, at Kærbygård ikke skal have del af puljen.

Vennepunktet – Ø54: Afholder en dag med forskellige aktiviteter. Musik med Heatmakers og Kalle Brandt Band/Ølle Bølle Band, tryllekunstner Trup Ting Tang, dukketeater med Ida Tjalve eller Cirkus Soldalen, fortællinger ved Connie Ogareck eller Lars Holmsted, samt forskellige konkurrencer. På dagen vil der også være boder med kaffe og kage, samt fællesspisning (grill)

Socialpsykiatrien Område Vest: Påtænker at lave en sommerfest et eller andet sted på øen, hyre en musiker eller underholder, der kan underholde og få alle til at være med på noget fællessang, samt spise noget god mad sammen.

Socialpsykiatrien område Øst: Vil bruge pengene på underholdning og mad til en sommerfest, som forhåbentlig kan lade sig gøre til sommer/efterår, og derudover vil man tage på ture rundt på øen og bruge pengene til entre, is, frokoster.

Værestedet Blæksprutten: Har udarbejdet et idekatalog med ideer som fælles tur for børn og voksne, Tivoli tur, tur til Brændesgårdshaven, tur til Christiansø, Rovfugleshow, hestevognstur, ud at spise, leje en pandekagevogn, fællestur til skovhytte i Sverige, fødselsdag med pølsevogn og musik.

Social- og Sundhedsudvalget vil ultimo 2021 blive givet en samlet status på afviklingen af sommeraktiviteterne.

Orienteringen fremsendes til Handicapråd og Ældreråd for kommentering.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

Til kommentering i Handicaprådet:

Handicaprådet den 15. marts 2021:

Handicaprådet glæder sig over, at der igen i år er muligheder for sommeraktiviteter på voksenhandicapområdet.

Til kommentering i Bornholms Ældreråd:

Ældrerådet den 23. marts 2021:

Tages til efterretning.

Det er positivt, at der er afsat penge til sommeraktiviteter. Behovet er helt sikker ekstra stort i / efter disse Coronatider.

Punkt 6: Status på arbejdet med Folkesundhedsstrategien

Bilag

Status på 9 større tværgående indsatser, primo 2021

Centrenes interne handlingsplaner - primo 2021

Åbent punkt

6 Status på arbejdet med Folkesundhedsstrategien

29.09.00P22-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	12-04-2021	6	

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Børne- og Skoleudvalget orienteres

Natur- og Miljøudvalget orienteres

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget orienteres

Økonomi-, Erhverv- og Planudvalget orienteres

Resumé

Folkesundhedsstrategien for Bornholm blev godkendt af Kommunalbestyrelsen i september 2020. I sagen gives en status for arbejdet med implementering af Folkesundhedsstrategien, herunder en tidsplan for opfølgning og opdatering af strategien.

Indstilling og beslutning

Servicechefen indstiller at:

- orienteringen tages til efterretning
- orienteringen sendes til Ældreråd, Handicaprådet og Udsatterådet til orientering

Børne- og Skoleudvalget den 6. april 2021:

- Orienteringen tages til efterretning
- Godkendt

Natur- og Miljøudvalget den 6. april 2021:

Taget til efterretning.

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 7. april 2021:

- Taget til efterretning.
- Anbefales.

Social- og Sundhedsudvalget, den 12. april 2021:

- Orienteringen taget til efterretning
- Orienteringen sendes til Ældreråd, Handicaprådet og Udsatterådet til orientering.

Sagsfremstilling

Folkesundhedsstrategien for Bornholm som kommunalbestyrelsen godkendte i september 2020 er den første strategi, som med udgangspunkt i Folkesundhedspolitik for Bornholm beskriver kommunens strategiske prioriteringer for at forbedre bornholmernes sundhed frem til 2023.

Folkesundhedspolitikken for Bornholm har fokus på, at sundhed handler om at trives - både fysisk, socialt og mentalt. På at sundhed er noget, vi løfter i fællesskab, samt på at sundhed afhænger af mange forhold.

I forbindelse med kommunalbestyrelsen godkendelse af Folkesundhedsstrategien blev det besluttet, at der udarbejdes en årlig status arbejdet med Folkesundhedsstrategien til de politiske fagudvalg med fokus på

- de større tværgående indsatser, som kommunalbestyrelsen og de politiske fagudvalg har prioriteret højt i den første strategiperiode
- centrenes arbejde med indsatser/initiativer i forhold til folkesundhedsstrategien
- evt. nye større indsatser og initiativer

For at sikre, at opfølgningen på Folkesundhedsstrategien flugter med arbejdet med kommunens budget vil den første egentlige opfølgning på strategien finde sted primo 2022, således at evt. prioriteringer på området kan indgå i årets budgetprocessen.

Til orientering kan oplyses, at der primo 2021 administrativt er gjort status på de større tværgående indsatser jf. nedenstående ligesom kommunens centre har udarbejdet interne handlingsplaner, som beskriver centrenes arbejde med indsatser/initiativer i forhold til folkesundhedsstrategien i 2021.

Status på arbejdet med de 9 prioriterede tværgående indsatser:

- Mental Sundhed – et fokusområde for alle dele af kommunen
Alle centre i BRK bidrager på hver deres måde med indsatser rettet mod mental sundhed og trivsel jf. centrenes interne handleplaner for 2021.
- Overvægt – med fokus på små børn og familier
Center for Børn og Familie og Center for Sundhed og Forebyggelse arbejder på et tværgående projekt med arbejdstitlen 'Børneliv i balance'. Projektet skal understøtte forebyggelsen af overvægt blandt babyer og små børn og har fokus på at forebygge at børnene udvikler overvægt (da kun 5% har succes med at tabe sig).
- Ensomhed blandt ældre
Der er afsat midler til bekæmpelse af ensomhed, tab af livsmod, sorg og selvmord blandt ældre i såvel Center for Ældre som i Center for Sundhed og forebyggelse. I Center for Sundhed og forebyggelse er midlerne anvendt til en styrkelse af de kommunale seniorrådgiveres arbejde i forhold til forebyggende hjemmebesøg. I Center for Ældre anvendes midlerne til udvikling af tilbud/tilbud om besøg til de allermest udsatte borgere, samt til en koordinerende indsats omkring samarbejdet mellem de mange aktører (kommune, foreninger, civilsamfund m.fl.)
- Tidlig indsats – med fokus på de små børn
Projektet De små børns Bornholm har generelt fokus på tidlig indsats og går i 2021 ind i sit andet år. De små børns Bornholm er organiseret i 4 spor: Tidlig opsporing og indsats, Dagtilbud, Myndighed og forebyggelse samt Civilsamfund og lokale netværk. I alle spor er der, i samarbejde med programpartner Socialt Udviklingscenter igangsat indsatser, pilotafprøvninger og udviklingsarbejde sammen

med fagprofessionelle, familier og andre aktører.

- Røgfri skoletid

Pr. 1 januar 2021 er det lovpligtigt at grundskoler og ungdomsuddannelser er røgfrie. Det betyder, at eleverne ikke længere må ryge i skoletiden - og det er uanset, hvor eleverne befinder sig og om de går i grundskolen, på gymnasiet eller på en erhvervsskole. Arbejdet med Røgfri skoletid i BRK er forankret i projekt Fælles Folkeskole Bornholm og loven understøtter hermed det kommunale arbejde i BRK med at børn og unge undervises i røgfrie skoler/campus.

- Brug Bornholm

Brug Bornholm er et tværgående samarbejde i BRK forandret i Center for Natur og Fritid for at understøtte Folkesundhedspolitikken. Brug Bornholm har tre hovedaktiviteter: Fælles Vidensdag for hele kommunen samt projekterne "Det Grønne Rum" og "Hold Hjernen Frisk"

- Fælles aktivitetsdag

I et samarbejde mellem Centrene Sundhed og Forebyggelse, Skole, Børn og Familie samt Natur, Miljø planlægges en fælles aktivitetsdag for børn og unge der kan gennemføres fra 2021. Konceptet vil bygge videre på erfaringer fra bl.a. gennemførte Tour de Kids (cykelløb) i 2019 og vil udover cykling indeholde en række øvrige aktiviteter. Målet er at søsætte et bornholmerprojekt, som tager udgangspunkt i Folkesundhedspolitikken rettet mod børn og unge, hvor sundhed handler om at trives – både fysisk, socialt og mentalt.

- Sundhed og trivsel i BRK som arbejdsplads

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget har et mål for 2020 og 2021 om udvikling af en politik for BRK som attraktiv arbejdsplads. Denne politik skal ses i sammenhæng med visionen om, at vi skal være flere bornholmere i 2028.

Som en del af politikken skal der sættes mål for personalerelaterede forhold som fx arbejdsmiljø, rekruttering, fastholdelse, rummelig arbejdsplads, etniske nøgletal, fuldtidsansættelser og ligestilling.

- Områdefornyelse - sunde rammer for livet i lokalsamfundet

I Center for Regional Udvikling, It og Sekretariat arbejder Udvikling og Plan med områdefornyelse på Bornholm og har i 2021 særligt fokus på Nexø og Åkirkeby. I Nexø arbejdes dels på en strategi for sammenhæng mellem den gamle bymidte, havnen og Strandparken og dels på en parkering -og trafikstrategi, som bl.a. skal sikre at Nexø kan håndtere flere biler og ikke bliver omdannet til en stor parkeringsskov, i de mest attraktive byrum, hvor mennesker skal have førsteret. Tilsammen udgør de to strategier en helhedsplan, som i fællesskab ligger op til, at det både er naturligt og langt mere attraktivt, at bevæge sig til fods rundt i bymidten end i bil.

I Aakirkeby lægges lægt på at udvikle møde- og aktivitetssteder, inde såvel som ude til at understøtte fællesskaber - organiserede såvel som uorganiserede og det spontane møde. Målet er også, at naturen og grønne rammer trækkes ind i byen og der skabes nye forbindelser mellem byen og de oplevelsesrige naturområder og kulturlandskaber, som omgiver byen.

Det skal bemærkes, at der i 2021 endvidere er igangsat et tværgående samarbejde omkring udvikling af tilbud til udsatte Børn og Unge under overskriften 'Børn og unge i misbrug og i mistrivsel'.

Økonomiske konsekvenser

Supplerende sagsfremstilling

Punkt 7: Udvikling, koordination og demensrådgivning på demensområdet i BRK

Bilag

Konkretisering og tidsplan for strategi og handleplan for demensindsatsen på Bornholm 2021 - 2023

Data på udviklingen på demensområdet

Opprioriteringsforslag Demensområdet - fastholdelse af nuværende serviceniveau

Opprioriteringsforslag Demensområdet - nye tilbud

Åbent punkt

7 Udvikling, koordination og demensrådgivning på demensområdet i BRK

27.00.00P22-0008

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	12-04-2021	7	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Social- og Sundhedsudvalget præsenteres for tidsplan og konkretisering af mål i demensstrategien, såvel som der gives en status på udvikling, koordination og rådgivning på demensområdet i BRK.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller, at

- Orienteringen tages til efterretning

Social- og Sundhedsudvalget den 1. marts 2021:

Orienteringen taget til efterretning - idet udvalget beder administrationen om at udarbejde et opprioriteringsforslag på demensområdet. Forslaget skal sikre midler og muligheder til at imødekomme det øgede pres på området, sikre at kvaliteten fastholdes - og at der fortsat udvikles nye tilbud til pårørende m.v.

Servicedirektøren indstiller, at:

- a) Opprioriteringsforslaget: "Demensområdet - fastholdelse af nuværende serviceniveau " fremsendes til behandling i forbindelse med budget 2022
- b) Opprioriteringsforslaget: "Demensområdet - nye tilbud" fremsendes til behandling i forbindelse med budget 2022

Social- og Sundhedsudvalget den 12. april 2021:

- a) Indstillingen godkendt
- b) Indstillingen godkendt

Sagsfremstilling

Social- og Sundhedsudvalget godkendte på sit møde den 4. januar 2021 forslag til " Strategi og handleplan for demensindsatsen på Bornholm for perioden 2021- 2023".

"Strategi og handleplan for perioden 2021 - 2023" er efterfølgende suppleret med tidsplan og en konkretisering af mål og opfølgning (Vedhæftet).

Nye indsatser

Som det fremgår af såvel strategi og handleplanen for den kommende periode som af evalueringen af "Strategi og handleplanen for perioden 2018-2020" har kommunen gennem de senere år iværksat og styrket demensindsatsen på en række områder. Udviklingen og initiativerne er sat i værk med økonomisk støtte fra forskellige puljer herunder statslige puljer i forbindelse med den nationale demenshandleplan.

Flere borgere i målgruppe

Sideløbende med, at BRK har iværksat nye demensindsatser er målgruppen for kommunens demensindsatser ligeledes øget. Det skyldes både den demografiske udvikling med et stigende antal ældre, idet demens primært rammer borgere over 65 år, men også et øget fokus på tidlig opsporing. Tidlig opsporing giver flere leveår/længere forløb med en demensdiagnose. Antallet af borgere med demens akkumuleres således i disse år.

Områder der ønskes styrket

Nye tiltag og flere borgere i målgruppen har særligt øget presset kommunens ressourcer til demenskoordinator, demensrådgivere og Dagcentret¹, hvilket har konsekvenser i forhold til muligheden for at styrke og kvalitetsudvikle flere af områderne i Strategi og Handleplanen for 2021-2023.

Nedenstående konkretiseres områder, der ønskes styrket, herunder en konkretisering af behov/tilbuddet med det generelle fokus at sikre rette tilbud på rette tidspunkt.

Områder der ønskes styrket:	Konkretisering af behov/ tilbyde for at sikre <i>Rette tilbud til rette tid</i> :
Øget fokus på støtte og tilbud til pårørende	<ul style="list-style-type: none"> • Individuelle samtaler med den pårørende for at støtte, rådgive og vejlede for at den pårørende fortsat kan få en hverdag til at fungere sammen med deres demente partner og samtidig har mulighed for at kunne fastholde egne interesser og sociale relationer. • Gruppeforløb til pårørende, herunder såvel superviserede forløb som støtte til selvstyrende grupper.
Tidlig opsporing og tidlig indsats	<ul style="list-style-type: none"> • Øget ekstern kommunikation/oplysning om demens for at aftabuisere sygdommen • Styrket dialog med samarbejdspartnere, herunder seniorrådgiverne, praktiserende læge omkring opsporing • Hurtig opstart og øget kvalitet i samtalen med borgeren og dennes pårørende efter diagnoser og efterfølgende en struktureret løbende opfølgning. • Dagtilbud (Ma-To) til de friske yngre borgere med demens, hvor de kan mødes med andre ligesindede og har mulighed for hyggeligt samvær, udflugter på Bornholm, fysisk motion m.m.
Fokus på demente i de sociale botilbud	<ul style="list-style-type: none"> • Koordineret indsats, undervisning og demens

¹ Det øgede antal demente på Bornholm medfører også et øget ressourceforbrug i Hjemmeplejen og på plejeboligområdet, men disse områder kompenseres for de øgede pres gennem demografimodellen.

	faglig rådgivning til botilbuddene under Psykiatri og Handicap for at sikre, at borgere med udviklingshæmning opspores for symptomer for demens og udredes.
Et sammenhængende borgerforløb	<ul style="list-style-type: none"> • Kontinuerlig opfølgning og demensfaglig vurdering af behovet for indsatser, herunder forløbskoordination både internt i BRK som i forhold til egen læge, hospital mv.
Demens venligt Bornholm	<ul style="list-style-type: none"> • Opsøgende og initiativtagende indsatser fra BRK i forhold til lokale foreninger mv. for at få udviklet tilbud og muligheder for borgere med demens.
Demensvenlige rammer på plejecentre	<ul style="list-style-type: none"> • Studietur med henblik på inspiration til optimering af de fysiske omgivelser på plejecentrene som afsæt for det videre arbejde.
Styrket demens faglighed i plejen	<ul style="list-style-type: none"> • Sikre løbende kompetenceudvikling, herunder udarbejdelse af ansøgninger til de puljer der udbydes på området fra bl.a. Sundhedsstyrelsen.
Reducere brugen af antidepressiv medicin	<p>En reduktion af antipsykotisk medicin kræver øget opfølgning, rådgivning samt støtte til igangsætning af initiativer og sparring. Desuden monitorering i forhold til antallet. En tidligere centralt udarbejdet statistik viste, at BRK lå blandt de 5-6 kommuner der anvendte mest antipsykotisk medicin til borger med demens. Derfor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Der skal etableres en løsning, der kan sikre en løbende monitorering af brugen af antidepressiv medicin, da dette aktuelt ikke er muligt • Der skal etableres en organisation, der sikre en systematisk opfølgning på forbruget af antidepressiv medicin, herunder dialog med praktiserende læger

Ressourcer

Som nævnt ovenstående har såvel nye indsatser samt et øget antal borgere i målgruppen lagt et øget pres på kommunens ressourcer til udvikling af kommunens tilbud på demensområdet, demenskoordination og demensrådgivning. Dertil kommer et pres på ressourcerne i Dagcentret på Sønderbo til drift af Dagtilbuddet (Ma-To):

- Til varetagelse opgaverne omkring udvikling af tilbud, demenskoordination og demensrådgivning er der aktuelt afsat 37 timer til en demenskoordinator i Center for Sundhed og Forebyggelse og 30 timer fordelt på to demensrådgivere i Center for Ældre.
- Ressourcer til drift af dagtilbuddet (Ma-To) til de friske yngre borgere med demens er hidtil blevet allokeret fra de øvrige aktiviteter i Dagcentret på Sønderbo.

Som beskrevet i vedhæftede notat med data på udviklingen på demensområdet, er det estimeret, at 863² personer på 65 år eller derover lever med en demenssygdom på Bornholm.

Der foreligger ikke umiddelbart tilgængelige prognoser over udviklingen lokalt på Bornholm, men en manuel optælling peger på ca. 100 nye forløb hos demenskoordinator/rådgiver årligt. Tal på antallet af personer under 65 år, der lever med en demenssygdom er heller ikke umiddelbart tilgængelige, men også skønnes antallet stigende.

² Der er et betydeligt mørketal, da mange borgere ikke bliver diagnosticeret. Estimatet på 863 personer over 65 år med demens er baseret på befolkningsundersøgelser. Kilde Videnscenter for Demens.

Det er vurderingen, at den betydelige opstart af nye forløb hvert år betyder, at en fastholdelse af nuværende serviceniveau i forhold til demenskoordination/rådgivning afføder behov for en udvidelse af området med én fuldtidsstilling. Skal området styrkes jf. ovenstående ønsker og konkrete forslag vil det være nødvendigt med yderligere ressourcer til området. I forbindelse med afslutning af regnskabet for værdighedspuljen i 2020 undersøges, om en styrkelse af området i 2021 vil kunne ske gennem en omprioritering af uforbrugte midler i puljen. Uden tilførsel af flere ressourcer til området vil såvel kvaliteten som omfanget af en række indsatser gradvist blive reduceret/tilpasset de givne ressourcerne fx vil der ikke blive udviklet og tilbudt nye tilbud til pårørende, der vil blive længere mellem og mindre kontinuitet i borgerens kontakt til demensrådgiver/koordinator efter diagnosticering og der vil være færre ressourcer til rådighed til opsøgende og initiativtagende indsatser fra BRK i forhold til lokale foreninger mv.

Den særlige Corona-situation i 2020 har gjort det muligt at allokere ressourcer fra øvrige aktiviteter i Dagcentret på Sønderbo til Ma-To-gruppen. Ved tilbagevendende til et 'normalt' aktivitetsniveau i dagcentrene vil det være nødvendigt med en personale udvidelse på ca. 20 timer ugentlig, hvis tilbuddet fortsat skal indeholde de mange udgående aktiviteter som fx vandretur, virksomhedsbesøg mv.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

Administrativ tilføjelse den 17. marts 2021:

Udvalget besluttede på møde den 1. marts 2021, at der udarbejdes opprioriteringsforslag på demensområdet. Forslaget skal sikre midler og muligheder til at imødekomme det øgede pres på området, sikre at kvaliteten fastholdes - og at der fortsat udvikles nye tilbud til pårørende m.v.

Der er udarbejdet to opprioriteringsforslag.

- c) "Demensområdet - fastholdelse af nuværende serviceniveau ", der sigter på at imødegå det øgede pres på området og fastholde nuværende kvalitet og serviceniveau på området jf. ovenstående sagsfremstilling til udvalgets møde den 1. marts. Forslaget indeholder en udvidelse med en fuldtidsstilling til demensrådgivning/koordination og 20 timer til videreførelse af Ma-To-gruppens aktiviteter i nuværende form - tilbuddet til yngre friske borgere med demens på Sønderbo.
- d) "Demensområdet - nye tilbud", der foruden ovenstående indeholder en udvidelse med yderligere 17 timer på Sønderbo. Forslaget indeholder således en udvidelse med en fuldtidsstilling til demensrådgivning/koordination og 37 timer til Sønderbo, heraf 20 timer til videreførelse af Ma-To-gruppens aktiviteter i nuværende form og 17 timer til etablering af:
  - a. Samværsaktivitetstilbud til borgere med demens, når ægtefælle deltager i pårørendegruppe:
I forbindelse med etablering af pårørende gruppe - et nyt tilbud til ægtefæller - vil det være muligt, at dagcenterpersonale kan tilbyde samvær, udflugter og aktiviteter til den demensramte i samme tidsrum og på samme lokation. Aktivitetstilbuddet til den demensramte, vil gøre det lettere for ægtefællen at komme af sted, da begge parter skal til "noget". Det giver mere ro hos den demensramte og på hjemmefronten, og dermed overskud hos ægtefælle til at deltage i gruppen.
  - b. Tilbud om udvidet systematiske samtale ved opstart og benyttelse af den fleksible aflastningsplads på Sønderbo:

Det vil være muligt at understøtte både borgere og pårørende på en mere kvalificeret måde, ved at tilbyde udvidet systematiske samtaler ved opstart samt løbende ved benyttelse af aflastningen på Sønderbo. Der vil blive taget afsæt i "Samtalehjulet", der er et redskab udviklet af National Videnscenter for Demens, til at understøtte en involverende og meningsfuld dialog med personen med demens. Omdrejningspunktet er borgerens liv, personlige værdier, interesser og ønsker. Samtalehjulet vil også blive anvendt til at understøtte de svære samtaler i den løbende dialog med borgeren.

Endvidere vil det være muligt at imødekomme det øgede behov for løbende samtaler med de pårørende i forbindelse med opholdet på den fleksible plads. Udvidelsen, vil også betyde at personalet i større grad har mulighed for at tilbyde aktiviteter og indhold under opholdet, som understøtter borgerens ressourcer og livshistorie.

Punkt 8: Tilbud om misbrugsbehandling til unge

Bilag

Fagligt notat vedr. §101-behandlingstilbud i regi af Ungerådgivningen

Åbent punkt

8 Tilbud om misbrugsbehandling til unge

27.27.48A00-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	12-04-2021	8	

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget orienteres
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget orienteres
Social- og Sundhedsudvalget godkender

Resumé

Social- og sundhedsudvalget behandlede på sit møde den 1. marts 2021 tids- og procesplan vedrørende indsatser og tilbud til udsatte børn og unge. Sagen har ligeledes været behandlet i Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget og i Børne- og Skoleudvalget. I henhold til planen forelægges forslag til etablering af et behandlingstilbud til unge med stofmisbrug/problematisk forbrug af rusmidler i regi af Ungerådgivningen.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller, at

- orienteringen om tilbud om misbrugsbehandling til unge drøftes og tages til efterretning
- sagen sendes til høring i Handicaprådet og Udsatterrådet med høringsfrist den 18. maj, kl. 12,00

Børne- og Skoleudvalget den 6. april 2021:

Ad a: Orienteringen tages til efterretning, idet Børne- og Skoleudvalget ønsker en hurtig opstart, hvor opstartsomkostningerne finansieres i indeværende år fordelt på de tre udvalg: Social- og Sundhedsudvalget, Job- Udviklings- og Fritidsudvalget og Børne- og Skoleudvalget. Børne- og Skoleudvalget ønsker, at der udarbejdes et udvidelsesforslag som kan indgå i budgetprocessen for 2022 med henblik på stillingtagen til selve driften af tilbuddet.

Ad b: anbefales

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 7. april 2021:

- Taget til efterretning.
- Anbefales at sendes i høring, idet Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget ønsker en hurtig opstart, hvor opstartsomkostningerne finansieres i indeværende år fordelt på de tre udvalg: Social- og Sundhedsudvalget, Job- Udviklings- og Fritidsudvalget og Børne- og Skoleudvalget. Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget ønsker, at der udarbejdes et budgetudvidelsesforslag, som kan indgå i budgetprocessen for 2022 med henblik på stillingtagen til selve driften af tilbuddet. Kirstine van Sabben kan ikke medvirke. Sabine Nicoline Lyngberg kan ikke medvirke idet hun ikke ønsker at den skal sendes til høring, da tilbuddet mangler fokus på adgang døgnet rundt, samt indsatser, som er udekørende og indsatser rettet mod de pårørende.

Social- og Sundhedsudvalget, den 12. april 2021:

a) Orienteringen taget til efterretning

b) Sagen sendes i høring i handicaprådet og udsætterrådet med høringsfrist den 18. maj 2021, kl. 12, idet opstartsomkostningerne forslås finansieret i indeværende år fordelt på de tre udvalg: Social- og sundhedsudvalget Job- udviklings- og Fritidsudvalget og børne og Skoleudvalget.

Administrationen udarbejder et udvidelsesforslag som kan indgå i budgetprocessen for 2022 med henblik på stillingtagen til selve driften af tilbuddet, hvori et pårørende tilbud, en 24/7 ordning og en udekørende funktion indgår.

Sagsfremstilling

Administrationen har i henhold til tids- og procesplanen vedrørende indsatser og tilbud til udsatte børn og unge udarbejdet forslag til etablering af behandlingstilbud til unge med misbrugsproblematikker efter Servicelovens §101.

Det foreslås, at tilbuddet etableres som en udbygning af Ungerådgivningen, der er et forebyggende tiltag efter servicelovens § 11. Integration af et §101-behandlingstilbud i Ungerådgivningen vil give mulighed for en både tydeligere og smidig overgang mellem anonyme rådgivningsforløb og stofbehandling. Tilbuddet vil fysisk søges placeret i Ungeporten på Campus og dermed sikres én indgang for den unge og en let adgang til UU-vejledning, beskæftigelse mm.

Ungerådgivningen er organisatorisk forankret i Center for Sundhed og Forebyggelse, men indsatsen bygger på et tværfagligt snit der går gennem Center for Børn og Familie, Center for Job, Uddannelse og Rekruttering, Center for Skole og Center for Psykiatri og Handicap.

Målgruppen for det foreslåede §101-behandlingstilbuddet er unge op til og med 25 år.

Det er forventningen, at Ungerådgivning med det nye tilbud samlet set vil have en kapacitet på op til 35 samtidigt indskrevne borgere foruden øvrig aktivitet, herunder netværksaktiviteter, oplysningsaktiviteter og tilbud til forældre og pårørende til unge med rusmiddeludfordringer.

§101-behandlingstilbuddet er et ambulante behandlingstilbud til den gruppe af unge, hvor et tidsafgrænset rådgivningsforløb i Ungerådgivningen ikke er tilstrækkeligt. Ved behov for døgnbehandling vil den unge – med inddragelse af familie/pårørende – også fortsat kunne blive henvist til andre behandlingstilbud.

Med etablering af et §101-tilbud - som en udbygning af Ungerådgivningen - bygges videre på de rådgivnings- og behandlingserfaringer efter servicelovens §11 som er opnået i Ungerådgivningen siden rådgivningens etablering i 2015. Fagligt vil §101-tilbuddet supplere og intensivere den indsats som foregår i Ungerådgivningen med en lang række værktøjer inspireret af blandt andet 'MOVE'¹. MOVE er et evidens baseret program under socialstyrelsen. Et element i det evidensbaserede §101-behandlingstilbud er belønning af den unge med gavekort².

---

¹ Basis i MOVE er et evidensbaseret struktureret behandlingsforløb, som kombinerer samtaleteknikkerne "Kognitiv adfærdsterapi" og "Den motiverende samtale" - med en række strukturelle elementer, bl.a. gavekort for fremmøde og påmindelser pr. sms.

² Der planlægges med udlevering af op til seks gavekort på 200 kr. i et behandlingsforløb på 12 samtaler.

§101-behandlingen etableres som et åbent tilbud, hvortil der ikke kræves henvisning. Det betyder, at det bliver let at opsøge og henvise til tilbuddet.

Kompetence og ressourcemæssigt foreslås Ungerådgivningen suppleret med en psykolog og en sundhedsfaglig uddannet medarbejder. Ungerådgivningen får dermed bredere kompetencer. Psykologen kan desuden bistå med afdækning af ikke-udredte unge og lettere bygge bro til regionspsykiatrien. Endvidere vil der være behov for lægetimer, idet alle som kommer i behandling for stofmisbrug efter §101 også skal tilbydes en lægesamtale (sundhedslovens § 142, stk. 1). Den samlede bemanning i Ungerådgivningen forventes dermed at blive på fire fuldtidsmedarbejdere samt tilkøb af lægetimer.

Ungerådgivningens fremtidige tilbud til unge med rusmiddeludfordringer vil med inspiration fra 'børnelinealen' kunne illustreres således:

Forebyggelsesindsatser	§11	§11/§101	§101	+Yderligere indsatser
------------------------	-----	----------	------	-----------------------

Det kan oplyses, at forslaget også vil opfylde kravene til et §101-behandlingstilbud efter henvisning fra Ungdomskriminalitetsrådet.

Socialtilsynet skal godkende behandlingstilbuddets metode, faglighed og lokation. Social- og Sundhedsudvalget skal godkende en kvalitetsstandard for §101-behandlingstilbuddet til unge under 18, herunder retningslinjer for brug af gavekort. Der er en gældende kvalitetsstandard vedrørende behandlingstilbud til borgere over 18 år.

Et centralt element i indsatsen overfor unge med misbrugsproblematikker er at sikre et sammenhængende forløb, der tager udgangspunkt i den enkelte unges behov og situation.

I forbindelse med etablering af §101 behandlingstilbuddet planlægges derfor nedsat et 'fagligt følgeråd' som sammen med behandlerne i Ungerådgivningen kan bistå med implementering, sammenhæng og sikring af 'sømløse overgange' både internt i kommunen og i forhold til eksterne aktører, herunder regionens børne-ungepsykiatri, voksen psykiatrien, praktiserende læger m.fl.

Forslaget har været drøftet i en række fora dels for at få forslaget kvalificeret med også for at få opbakning til indsatsen for at sikre et tæt samarbejde mellem de forskellige aktører, der sikrer den unge et sammenhængende tilbud med udgangspunkt i den unges behov og situation.

Der har fra alle sider blevet tilkendegivet været stor interesse i et tæt samarbejde på tværs, der kan sikre den unge et sammenhængende tilbud. Bl.a. var regionspsykiatrien åben over for aftaler, der kan sikre et sammenhængende forløb.

24/7-kontakt

Behovet for muligheden for 24/7-kontakt har været drøftet i forbindelse med etablering af §101-tilbuddet. Det er dog ikke forventningen, at der er et markant behov for en sådan 24/7-kontakt for borgere indskrevet i Ungerådgivningen. Muligheden for 24/7-kontakt kunne være relevant som et socialpædagogisk tilbud, hvorfor problemstilling henvises til det videre arbejde med §101-tilbuddet samt i spor 2 - Øvrige tilbud og fællesskabsmuligheder, jf. tids- og procesplan vedrørende indsatser og tilbud til udsatte børn og unge. Således har mange af de unge, som Ungerådgivningen er i kontakt med, også en mentor, kontaktperson mv.

I forbindelse med det videre arbejde både med spor 1 - etablering af et §101-tilbud til unge - og i spor 2, skal snitflader og samarbejdsaftaler nærmere beskrives, herunder aftaler med såvel eksterne samarbejdspartnere som internt i BRK mellem de forskellige afdelinger, tilbud og

indsatser mv. I den forbindelse vil mulighederne for 'placering' af en 24/7-kontakt blive af-dækket yderligere.

Tidsplan:

- Drøftelse i udvalg i april 2021
- Høring i Handicapråd og Udsatteråd frem til 18. maj 2021
- Behandling af høringssvar i udvalg i maj 2021
- Oversendelse til budgetforhandlingerne maj/juni 2021

Økonomiske konsekvenser

Udbygning af Ungerådgivningen under Center for Sundhed og Forebyggelse med et §101-behandlingstilbud til unge som beskrevet medfører en årlig merudgift på 1.706 t.kr. I forbindelse med etablering af tilbuddet må påregnes yderligere 479 t.kr. til kompetenceudvikling, indretning af lokaler, inventar samt ny-godkendelse af tilbuddet hos Socialtilsynet.

Den årlige merudgift til drift vedrører 2 fuldtidsstillinger (1.176 t.kr.), lægetimer (176 t.kr.) samt belønning til den unge (72 t.kr.) Endvidere budgetteres med merudgifter til lokaleleje, socialtilsyn, øvrige personaleudgifter m.v.

Med henblik på finansiering af tilbuddet foreslås, at der udarbejdes et udvidelsesforslag, der kan indgå i budgetprocessen for budget 2022.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 9: Dialog med borgere ved indflytning m.m. på plejecentre

Åbent punkt

9 Dialog med borgere ved indflytning m.m. på plejecentre

27.42.00G01-0079

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	12-04-2021	9	

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget orienteres

Resumé

Social- og Sundhedsudvalgsmedlem Niclas Fick har ønsket en orientering om dialogen med borgere i forbindelse med indflytning mm. på plejecenter.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning

social- og Sundhedsudvalget, den 12. april 2021:

Orienteringen taget til efterretning

Sagsfremstilling

Der er et ønske i Social- og Sundhedsudvalget om at få orientering om hvordan dialogen er med borgere, når de flytter ind på plejecentret, mens de bor der, og ved livets afslutning, herunder også orientering om, hvordan de pårørende inddrages i dialogen.

Dialog i forbindelse med indflytning

Når en borger har takket ja til en plads på et af kommunens plejecentre/-hjem, gives der et tilbud om en indflytningssamtale, hvor beboer og pårørende, hvis det ønskes, deltager, sammen med teamleder og kommende kontaktperson. Alle teams har en mappe med indflytningsmateriale med til borgeren. Dette materiale kan variere fra team til team, men grundlæggende fortælles der om:

- Praktiske oplysninger om stedet, herunder om det er et privat boligselskab eller en kommunalt ejet bolig, man flytter ind i
- Kontaktoplysninger på bl.a. leder af stedet
- Samarbejdet med de pårørende
- Madordning m.v.
- Vask, rengøring, døgnrytme, økonomi, læge og medicin, tandlæge, apotek, div. Serviceydelser, post, forsikringer, indkøb, rygepolitik, husdyr, mærkedage, ferie/fravær, beboerindflydelse, velfærdskasse
- Hvad skal ske ved dødsfald.

Borgeren får desuden udleveret en tjekliste som kan bruges ved indflytningen, herunder at man f.eks. husker at opsigte et evt. nuværende lejemål m.m.

Ved indflytningssamtalen drøftes, hvilke ting, borgeren anbefales at medbringe på plejecenteret.

Borgeren og de pårørende opfordres til at skrive "Min livshistorie" for den, som skal flytte ind. Formålet er, at hvis borgeren ikke selv kan kommunikere, huske eller klare hverdagen selv, så er det vigtigt, at personalet omkring borgeren, får kendskab til livshistorien, herunder vaner og værdier, som har betydet mest for borgeren.

Skemaet "Mit hverdagsliv Hvad vil du gerne kunne – igen?" udfyldes. Formålet er at lave et rehabiliterende forløb i plejeboligen.

Der orienteres desuden om madordningerne, og borger skal tage stilling til, hvilke måltider, som ønskes. Der oplyses også om prisen. De fleste oplysninger, som der tages udgangspunkt i, fremgår af den udleverede velkomstmappe.

Der er ikke et ensartet materiale som udleveres til alle borgere, som flytter ind, idet der er et ønske fra de forskellige plejecentre om, at oplysningerne i høj grad afspejler stedet.

Indimellem sker det desværre, at en indflytning går så stærkt, at der ikke har været mulighed for hjemmebesøg. I de tilfælde vil man forsøge at give oplysninger til både borger og pårørende, så snart det er muligt, og så holde indflytningssamtalen i plejeboligen.

Dialog efter indflytning

Efter indflytningen holdes der samtaler, hvor der evalueres på indflytningen og tales om hverdagen på plejecenteret. De pårørende inddrages, hvis borgeren ønsker dette. Hvornår samtalen afholdes afhænger af situationen, men det tilstræbes, at den afholdes inden for de 2 første måneder. Det er også almindeligt, at teamleder af og til kommer og hilser på og forhører sig om, hvordan det går.

Der afholdes pårørende samtaler, når behovet opstår. Det er vigtigt at pointere, at plejepersonalet som udgangspunkt har tavshedspligt, og at det kræver borgerens samtykke, hvis der skal gives oplysninger til de pårørende. Det gælder naturligvis ikke, hvis de pårørende er personlige værgere eller fremtidsfuldmægtige for personlige forhold, hvilket i øvrigt meget få pårørende er. Som oftest vil borgeren deltage i samtalen sammen med de pårørende, og dermed er der ikke behov for samtykke.

Det vil oftest være kontaktpersonen, som bindeled/kontakt mellem beboer/pårørende, øvrigt personale og samarbejdsparter. Kontaktpersonen er borgerens professionelle netværk, som samler trådene omkring borgeren.

Når borgeren flytter på plejecenter, beholder vedkommende som oftest sin egen læge. Der er dog tilknyttet plejehjemslæger på Toftegården og på Klippebo, og borgere har mulighed for at blive overført til plejehjemslægen, men alle kan vælge at beholde egen læge. Der vil være kontakt ved behov, og altid efter samtykke med borgeren. Der er desuden god kontakt til gerontopsykiatrien, som kommer og ser til de borgere, som har behov for dette.

Samarbejdet med de praktiserende læger er generelt godt. De fleste steder er der tradition for, at der foretages en årgennemgang af beboerne. Det vil også være her, at lægen taler med borgeren om ønsker om genoplivning ved hjertestop og evt. livsforlængende behandling.

Foruden den daglige dialog, som personalet har med beboerne, er der en mere formaliseret dialog i beboermøderne, som i høj grad afspejler, hvilke aktiviteter, som finder sted i det

enkelte team, herunder hvad beboerne kunne tænke sig, at der skal ske i fremtiden. Desuden er der beboer- og familierådene, hvor den helt formelle drøftelse om plejecentret finder sted.

Dialog om den sidste tid

Der er ikke faste rammer omkring dialogen om den sidste tid. Det er dog sådan, at det er kontaktpersonens ansvar, at der tilbydes en samtale til borgeren om emnet. Det vil i praksis være sådan, at man enten konkret har aftalt et tidspunkt, eller at man "griber" det rigtige tidspunkt, når det viser sig. Emnet er også en del af det kommunale tilsyns fokus og også fokus for Styrelsen for patientsikkerheds ældretilsyn.

Ledelsen er ansvarlig for, at personalet har de fornødne kompetencer, til at tage samtalen med borgerne. Der føres aftaler om den sidste tid ind i borgers journal. Medarbejderne skal kunne samtale med borgerne om ønsker til livets afslutning, og også kunne udføre pleje og omsorg i livets afslutning. Det fremgår bl.a. af kommunens "Ældrepolitik – en værdig ældrepleje", at kommunen skaber rammer, som understøtter, at livet får en værdig, tryk, og så vidt muligt smertefri afslutning. Der prioriteres tid således at den døendes ønsker kan imødekommes. Pt. sættes der ekstra 10 timer af, men der vil altid blive lavet en konkret individuel vurdering af situationen.

Der er udarbejdet retningsgivende dokumenter til medarbejderne i forbindelse med selve det palliative forløb, herunder også f.eks. kontakt til læge og pårørende.

Sygeplejen er pt. ved at udfærdige en pjece til de pårørende om den sidste tid.

I forbindelse med at en borger dør, bliver der udleveret en pjece med praktiske oplysninger til de pårørende.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 10: Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd

Åbent punkt

10 Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd

00.01.00P35-0103

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	12-04-2021	10	

Indstilling og beslutning

Servicechefen indstiller,

- at punkt 2 " Orientering vedr. kvalitetsstandard servicelovens § 84, stk. 1." sendes til orientering i Handicaprådet.
- at punkt 6 "Status på arbejdet med Folkesundhedsstrategien" sendes til orientering i Handicapråd, Ældreråd og Udsatteråd
- at punkt 8 "Tilbud om misbrugsbehandling til unge" sendes til høring i Handicaprådet og Udsatterådet med høringsfrist den 18. maj, kl. 12,00

Social- og Sundhedsudvalget, den 12. april 2021:

Godkendt

Punkt 11: Gensidig orientering

Åbent punkt

11 Gensidig orientering

00.01.00P35-0103

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	12-04-2021	11	

Social- og Sundhedsudvalget, den 12. april 2021:

Social- og Sundhedsudvalget blev orienteret.

Punkt 101: Lukket